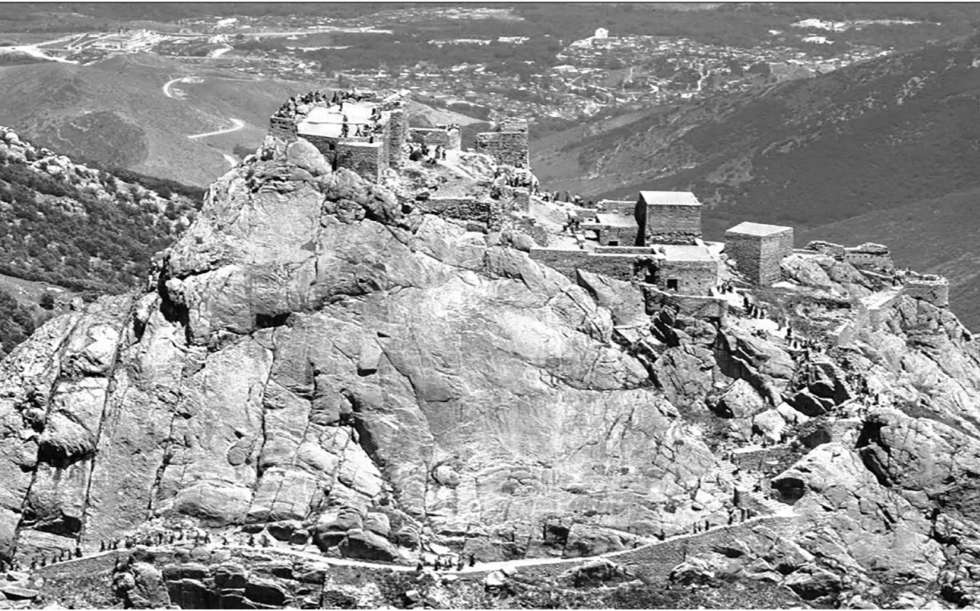

Tarixin ilk sosial dövlətinin banisi, bəşər tarixinin ən görkəmli sərkərdələrindən biri adlandırılan Babək və hürremiliyin ideoloji bazasında aparılmış möhtəşəm qəhrəmanlıq epoxası haqda bəzi həqiqətlər "İslam dövrlərində əsərlər yazan ərəb və fars tarixçiləri bəzi hərəkətlərin mahiyyətini və məqsədini düşünə bilməmişlər. Buna görə də, bu hərəkətləra başçılıq edənləri bədməzhəb, dinsiz, kafir adlandırır, onların möhtərəm adını, əziz xatirəsini çirkin töhmət və iftiralarla bulamış, məqsədlərini, ideologiyalarını yalan sözlərlə təhrif etmişlər. Belə bir iş Babək Hürremi haqqında da görülmüşdür". Məşhur İran şərqşünası Səid Nəfisi

Tariximizin ləkələnməsinə cəhd edilən şərəfli dövrü

Azərbaycan tarixində ən şərəfli dövrlərdən olan Hürremilər Hərəkatı (VIII-IX əsrlər) və hərəkatın nəticəsi olaraq Babəkin başçılığı (816-838) vaxtı yaradılan Hürremi dövləti haqda bizə gəlib çatan məlumatların böyük əksəriyyəti ərəb tarixçələrinə məxsusdur. Bu tarixçilər də xəlifə sarayında oturub əsl həqiqəti yazı bilməzdilər. Bu səbəbdən də həmin mənbələrdə Xilafətin mövqeyinə uyğun olmayan məqamların obyektiv şəkildə təqdim olunduğuna heç cür inanmaq olmaz.

Ərəb işğalından sonra Babək və hürremilik mənbələrin çoxu məhv edilib və məhz bu səbəbdən indi əlimizdəki mənbələrin çoxu xəlifə sarayının saxtakar tarixçilərinin yazdığı cəfəngiyyatlardır. Bu şəraitdən istifadə edən bəzi qüvvələr uzun zamandan bəridir ki, tarixdə öz möhtəşəm izini qoyan bu hərəkatı, bu hərəkatın bazasında yaranmış Hürremi dövlətinin və onun başçısını ləkələməyə çalışırlar.

Müasir dövrimüzdə isə bəzi xarici dövlətlərdən dəstəklənən və idarə edilən “araşdırmaçılar” bu missiyanı davam etdirmək üçün fərqli metodlara əl atırlar. Gah hürrəmiyyətin təktarıncılığı zidd olduğunu, gah bu ideologiyanın əlaqsızlığıa söykəndiyini iddia edirlər. Lakin görəndə ki, belə cəfəngiyyatlarla bu xalqın gen yaddaşından Babək sevgisini silə bilməyəcəklər, o zaman başqa taktikaya keçdilər. İndi də Babəkin fars olduğu, Sasani dövlətinin ərəblərdən qurtarmaq üçün çalışdığı iddia olunur.

Siyasi islam, təriqətçilik ixrac etməklə məşğul olan dövlətlərin ideoloji institutları isə daha fərqli metodlardan istifadə edirlər. Fanatik dindarlar gerçəkliyi inkar etmənin fayda vermədiyini, ortada aşkar faktlar olduğunu anlayandan sonra Babəkin müsəlman olduğunu, xilafətin siyasəti ilə razılaşmadığından mübarizəyə qalxdığını iddia etməyə başladılar.

Bəzi araşdırmaçılar bu yalan iddialarla tarixi mənbələri istədikləri kimi şərh edərək mediada ağılasığmaz məqalələrlə çıxış edirlər. Düşünürük ki, bu biabırçılığa son qoymağın vaxtı gəlib çatıb.

Azərbaycana ərəb təcavüzünün real nəticələri

VII əsrdə Yaxın Şərqdə yeni dinin yaranması yarımवहşi ərəb qəbilələrinin islam ideologiyası ətrafında Ərəb Xilafətində bir-

ləşməsinə gətirib çıxardı. Ərəb-islam dövləti VII əsrin ortalarına yaxın hərbi cəhətdən xeyli güclənmiş və bütün ətraf ölkələri öz hakimiyyəti altına almaq üçün istilaçı və talançı yürüşlərə başlamışdı. Xüsusilə də, əsas hədəf şimal-şərq və şimal-qərb istiqamətində yerləşən məhsuldar və zəngin təbiətli torpaqlar idi.

Orta əsr mənbələrində qeyd olunur ki, ərəblər işğal etdikləri ərazilərdə öz dinlərini “qeyri-kitab əhli” (?) və ya “kafir” (?) adlandırdıqları yerli əhaliyə qılınc gücünə qəbul etdirməyə çalışır, ən qədim təktənrılı dinin (zərdüştliyin) ən qədim müəddəds kitabının (Avestanın) mənəvi sahibi olan xalqımıza qarşı insanlığa sığmayan hər cür vəsitə ilə

zor işlədirdilər.

Halbuki, “Zərdüştün müvəhhid və təkalahlı olmasını Əli ibn Əbu Talib (Məhəmməd peyğəmbərin mənəvi varisi və islamın ilk imamlarından biri), ondan sonra Hüzeyfə, Seid ibn-Müseyyib və başqaları qəbul etmişlər” (İsmayıl Şəms, “Avesta”).

Həzrət Əlindən “məcusilər” (zərdüştilər) haqda soruşulduqda isə, o, belə cavab vermişdi: “Məcusilərə toxunmayın, onlara kitab və peyğəmbər göndərilmişdir”.

Azərbaycan xalqına məxsus qədim məbədlər dağıdılır və ya xristianlara (məs. ermənilərə) peşkəş olunurdu. Bundan əlavə, bütün dini-fəlsəfi, elmi kitablar "Quranda yoxdursa, küfrdür" iddiası ilə yandırılır, qiymətli incəsənət əsərləri Xilafət paytaxtına daşınır, alimlər əsir aparılır, ruhani ustadlar öldürülür, təbii sərvətlər, həmçinin əhalinin mal-mülkü qəzet olunurdu.

Görkəmli tarixçi akademik Ziya Bünyadov “Azərbaycan VII-IX əsrlərdə” adlı əsərində dövrün tarixçilərinə istinadən yazır: “ Ərəblər yerli əhalini sürətlə müsəlmanlaşdırmaq üçün islamı, ərəb dili və digər adət-ənənələrini qəbul etməyənlərin üzərinə olduqca ağır vergilər qoyurdular. Bu vergidən can qurtarmaq üçün əksər adamlar üzde özlərini bu şərtləri qəbul edən kimi göstərirdi, hətta özlərinə ərəb adları götürməyə məcbur olurdular”.

Beləliklə, məlum olur ki, islam dinini əldə bayraq edən ərəblər öz ideologiyalarını yeritmək, maddi sərvətlər əldə etmək, münbüt torlaqları işğal etmək üçün bu torpaqlarda yaşayan yüz minlərlə insanı öldürmüş, ölkəmizi xaraba qoymuşlar.

“Böyük müfəkkir Mirzə Fətəli Axundov bu prosesi belə ifadə edib: “Ərəblər bizim minillik səltənətimizi yıxdılar, şan və şövkətimizi bərbad etdilər, vətənimizi elə xaraba-

Babək və Hürremi Dövləti: Gizlədilmiş, saxtalaşdırılmış və yazılmamış tarix

Martin 14-ü Babək Hürbəminin ad gününü kimi qeyd olunur

dan da xarab etdilər ki, bu günə qədər abad etmək mümkün olmayıbdır” (Əsərləri II cild. Bakı 1961, səh 137)

Hürrəmiyyətin dini-fəlsəfi ideoloji bazası
Hürrəmi ideologiyası Zərdlüştlük və
Məzdekizmin ehkamları üzərində qurularaq,
həm maddi dünyada, həm də insanın daxili-
lində qaranlıq və işıq, xeyir və şər təmsalın-
da iki qüvvə arasında mübarizə gətirdiyini və
bu qüvvələrin Tanrının iki müxtəlif enerjisi
olduğunu iddia edirdi. Onlar Uca Tanrının
Ali Şəxsiyyət kimi əbədi mövcudluğuna inan-
ırdılar. Bu haqda görkəmli tarixçi, akademi-
kmi Ziya Bünyadov ərəb tarixçilərinə istinad-
ən yazır: “Birincisi, o özünün Babək adını
bərpa etdi, ikincisi, Tanrının insan surətində
təcəssüm nəzəriyyəsini elan etdi,
üçüncüsü, ruhun bir bədəndən başqa bədə-
nə köçməsinə inanırdı, dördüncüsü, bu əqi-
dədə idi ki, imamın qeyb olan ruhu çox
sonralar qayıdacaqdır”.

Azərbaycan xalqının ta qədimdən sülhsevər və humanist olduğunu hətta, ərəb tarixçiləri də etiraf ediblər. İbn ən-Nədim yazır: "Hürremilərin dini etiqadında qətl,

hakimiyyəti dövründə bu ideyanı gerçəkləşdirən şəxsiyyət oldu. Məhz bütün xalqın bərabər şəkildə yaşadığı, hər şeyin ümumxalq mülkiyyəti sayıldığı bir cəmiyyət quruluşunu, sosial ədalətə söykənən dövlət sisteminiərəblər anlamadığından “hürremilərdə ərəvdlar da ümumdır” deyər böhtan yazırdılar (eyni cəfəngiyyəti biz yaxın tarixdə keçən əsrin 20-ci illərində Azərbaycanda kollektiv təsərrüfatlar yaradılan zaman cahil şəxslərin ifasında da eşitməmişik).

Guya onlar bütün vaxtlarını şən musiqi altında yeyib-içməklə, gülüb-oynamaqla keçirmişlər. Əbu Müzəffər İsfəraini yazır: "...hər iki cinsdən olan babəkilərildə bir gecə o dağda musiqi və mey məclisinə toplaşib, pozğun işlər görürdilər". Əslində isə, bu ərəb tarixçisinin dediyi gecə, haqqında yəqin ki, heç bir məlumatı olmadığı xalqımızın Tanrıya həsr olunan ən müqəddəs bayramı- Novruz gecəsidir.

Bu iftirlarla bağlı görkəmli tarixçi, akademik Ziya Bünyadov yazır: "İyirmi ildən artıq xilafətə qarşı kəskin və cəsur azadlıq mübarizəsi aparmış bir xalqı şən və qayğısız ömür sürən başıpozuq bir kütlə kimi qələmə vermək mümkün deyil".

Babəkin missiyası və dünyanın ilk qırmızı bayrağı

Babək sevgisi 12 əsrdir bütün azərbaycanlıların qəlbində yaşayır. Hər il 14 martda Babək Hürreminin ad günündə minlərlə azərbaycanlı Bəzz qala şəhərini ziyarət edir, böyük şəxsiyyətimizin əziz xatirəsini yad edirlər. Onun ideyaları xalqın mənəviyyatında özünə əbədi və möhkəm yer tutdu. Babək Hürreminin qaldırdığı qırmızı bayraq yaddaşlarda yaşadı.

Bu bayrağı qəhrəman Azərbaycan oğulları tarix boyu daha bir neçə dəfə dövlət bayrağı kimi dalğalandırdılar. Bu bayraq Səfəvi İmperiyası dövründə bir daha ucaldıldı, 1908-ci ildə Cənubi Azərbaycan inqilabından sonra yaranan Azərbaycan dövlətinin bayrağı kimi qəbul olundu.

1918-ci ildə elan olunmuş 1-ci respublikanın ilk bayrağı Babəkin, Hürərəmi dövlətinin bayrağı idi- qırmızı fonda ortada aypara və səkkizgüşəli ulduz.

2-ci respublikanın- Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının da ilk bayrağı belə idi- qırmızı rəngdə, yuxarı sol güncdə aypara və beşguşəli ulduz.

Xalqımızın qəlbində Azərbaycanın tarixi torpaqları üzərində güclü dövlət yaradan, ölkədə siyasi-inzibati və sosial-iqtisadi islahatlar həyata keçirən, 100 minlik ordu yaradaraq 22 il ərzində dünyanın ən güclü imperiyasının 6 böyük ordusunu darmadağın edən böyük şəxsiyyət yaşayır. Bu Babəkdir. Onun azadlıq və milli bərabərlik ideyaları bu günkü Azərbaycan dövlətinin əsas qayəsini təşkil edir. Azərbaycan xalqı öz tarixi kökləri üzərində öz dövlətini yasadır.

Elçin Bayramlı
araştırmacı-jurnalist

PS: 2010-cu il sentyabrın 6-da Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Bakı şəhərində görkəmli sərkərdə Babəkin abidəsinin ucaldılması haqqında sərəncam imzalayıb. Təəssüf ki, 15 il keçsə də, müvafiq dövlət orqanları bunu reallaşdırmayıblar. Yəqin ki, tezlikdə bu sərəncamın tələbi reallaşacaq və bu abidə xalqımızın şərəfli tarixini, böyük şəxsiyyətini ləkələyənlərə ən mükəmməl cavab olacaq.